

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 64 Lei
Pe jumătate 32 Lei
In America pe an 3 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIREA POPORULUI”, Blaj, Jud. Alba-de-jos

Director: **Alexandra Lupeanu-Melin**

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 3 Lei
- a doua și a treia oră 2 Lei.

Se întorc vremile lui Sofronie?

— Cum se samăna ura și vrajba confesională în popor. —

Gazeta pentru popor a mitropoliei dela Sibiu, care-și zice „Lumina Satelor”, iarăș n'are pace de „unație”. Preacuvioșii redactori dela numita gazetă au luat mai de mult obiceiul ca, alături de pagina unde tâlcuiesc evanghelia, să scrie, destul de des, nu tocmai creștinește și frățește despre credința și biserica alor aproape 2 milioane de Români. Și rău fac, pentru că aprind vrajba confesională între sătenii Ardealului și samăna ura între fiii aceluiaș popor.

„Tunurile papistașilor”...

Mai de curând „Lumina Satelor” arată un chip de biserică ruinată și scrie deasupra cu litere groase, strigătoare: „O mănăstire spartă de tunurile papistașilor”. Iar sub icoană, un redactor cu vorba spornică scrie un articol plin de ponoase în legătură cu biserica lui Constantin Brâncoveanu dela Sâmbăta de sus (lângă Făgăraș) și zice chiar dela început: „această mănăstire frumoasă ca o minune... ar fi și astăzi un lăcaș de închinare lui Dumnezeu, dacă n'o spârgeau papistașii cu tunurile”.

Ușația „un fel de corcitură”?

Cu aceeaș sprinteneală de condei în câteva sărituri face întregă istoria unirii cu Roma, zicând despre unire, că este „un fel de corcitură a papistașilor”, care s'a făcut cu puști, cu temniți și cu tunuri! Că generalul Bucov, la porunca Papei dela Roma, slobozi în anul 1723 tunurile în preafrumoasa mănăstire din Sâmbăta de sus și o dărâmă. Mai dă o gălușcă Papii și de papistașilor, ca să poată pomeni pe protopopul Borzea al Făgărașului, care a făcut slujbă cu sobor la ruinele mănăstirii, încunjurat de preoți mulți, cu cari s'a și luat numai decât în chip (cu spatele spre biserică). Pomenind pe protopopul Borzea, trebuie să pomenească și biserica din Făgăraș, luată de papistași cu puterea și dată „uniaților” cari se roagă lui Dumnezeu până în ziua de azi „în o casă furată”.

Unde țintește hula?

Cam așa scriu confrății dela Sibiu despre biserică din Sâmbăta de sus. Adecă nu numai așa, că noi n'am putut prinde din scrisul lor ura cea mare față de Papa dela Roma și disprețul față de „unație”... Și tocmai acest dispreț, această batere de joc e greșala cea mare a preoților dela „Lumina Satelor”. Eca și când ar zice celor aproape 2 milioane de Români unii din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș: „mai, voi cu unația voastră sunteți nește corcitură, tot vă mai legați de Papa ăla dela Roma?”

Frumos e oare să-ți bați joc în felul acesta de nește frați, cari au și ei acelaș sânge ca și tine, și cari au suferit, ca și părinții tăi, pentru legea și neamul lor? Adică de ce-ar fi „uniții” corcitură? Pentru că având sânge latin, au aceeaș credință cu celelalte popoare latine ale Apusului? Dacă o fi Papa ăla așa de rău și de hapsin, de ce sunt în tabăra lui Italienii, Francezii (aliații noștri dragi), Spaniolii, Portughezii și alte neamuri vestite ale lumii? Să ne fie nouă rușine oare, că suntem de-o credință cu dâșii? N'are de ce.

Ce spune istoria?

Dar să vedem ce-i cu biserica dela Sâmbăta de sus. Ea n'a fost dărâmată în anul 1723 de generalul Bucov cu tunurile papistașilor. Dacă cercetau istoria părinții dela Sibiu, puteau să vadă acest lucru chiar la ortodoxul Dr. Ilarion Pușcariu și la alții. Mănăstirea dela Sâmbăta a fost stricată abia la 1785 din porunca guvernului Transilvaniei, poruncă iscălită de ungurii Teleki, Békessy și Horvát, iar nu de Papa dela Roma. Acesta nici în vis nu va fi știut că este lângă Făgăraș o mănăstire care stă în calca papistașilor. (N'are a face: ticăloșia trebuie pusă în cărcă papistașilor, ca lumea să se scârbească și de... „corciturile” lor, de uniații!)

Ce-a făcut Bucov în Ardeal?

Acest general, pe carc, dacă o fi avut păcate nici prin minte nu ne trece să-l scoatem noi inger, a venit în Ardeal la anul 1761 (nu la 1723 cum spun cu atâta siguranță confrății sibieni!) trimis de Curtea din Viena (nu de Papa dela Roma) cu gânduri destul de bune și de creștinești, anume: să pună capăt între Românii din Ardeal revoluției religioase ațâțate de călugărul Sofronie, omul Sârbilor. Această luptă între uniți și neuniți atât era de cumplită, încât se chiar omorau unii pe alții ca fiarele! Astfel preotul unit Constantin din Jina a fost ucis noaptea, pe când dormea, de nește unelte ale Sârbilor. Și alte păgânătăți se făceau și dintr'o parte și dintr'alta. Doamne ferește de ele!

În așa stări iată ce zicea Bucov către Românii învrăjbiți:

„...Așa să se ferească neuniții de toate adunările norodului în tot chipul și pe cei uniți a-i hulnici decum să nu îndrănească, așiderea să nu îndrănească pe clerul unit a-l jefui de biserică, sau din casele și ocinele sale a-l scoate. Așiderea cei uniți să nu hulească pe cei neuniți și să nu facă între dâșii nevoie sau vrajbă, ci să fie în pace și să trăiască unul cu altul în odihnă.”

Va să zică: Bucov deopotrivă îi îndemna la pace și la odihnă, și pe unii și pe alții. Ba

mai mult, când i-s'a înfățișat răsvrătitotul Sofronie, care făcuse vrajba cea mare între frați și era unealtă sârbească, Bucov nu-l leagă, nici în temniță nu-l bagă, precum ar fi avut putere, ci încă îl cinstește cu 6 galbini! Că Bucov a stricat multe mănăstiri e adevărat (pe cea dela Sâmbăta de sus, nul), însă n'a făcut-o la porunca Papei și n'a făcut-o pentru că acelea erau ortodoxe, ci fiindcă i-se părea lui că acelea mănăstiri sunt cuibare de veșnică răscoală, iar el pentru potolirea răscoalelor fusese trimis.

Astfel înfățișază istoria faptele în legătură cu Mănăstirea dela Sâmbăta de sus și cu generalul Bucov, nu cum arată redactorii dela Sibiu. Se pare însă că pe dâșii nu de istorie îi doare capul, ci folosesc orice prilej să încarce cu cât mai multe ponoase pe „papistași” și pe „uniați” de cari mari răcori au. Nu-și dau seama că prin astfel de năravuri iarăș se pot atâța cumplitele lupte de pe vremea lui Sofronie dela Cioara?

Chipul cu mănăstirea.

...Dar erasă uităm. Protopopul Borzea încă își are partea sa în povestea cu Mănăstirea de la Sâmbăta de sus. S'a închipuit frumos lângă ruinele ei, însă numai de când e România mare... Căci la 1916, când se apropiau armatele românești de Făgăraș, Sfînția Sa nu le-a așteptat, ci a luat-o întins către... Budapesta, să nu i-se întâmple ceva rău! Vicarul „uniat” din Făgăraș n'a făcut însă așa, ci a așteptat cu brațele deschise pe dorobanți. Și când au trebuit ei să se retragă, s'a dus și „uniatul” cu dâșii, ca să păumească în Moldova alături de toată suflarea românească patriotică.

Iată deci, cum „uniații” din Făgăraș prin fostul lor vicar s'au dovedit a fi chiar în zilele de cumpănă ale neamului vrednici și înflăcărati Români. Și dacă împrejurările le-au hărăzit lor cinstea să se roage lui Dumnezeu în biserica lui Brâncoveanu din Făgăraș, nu sunt doar tătari ori alt neam hain, ca să-i alungi dintr'o biserică românească! Ori, slujind astăzi românii uniți în ctoria lui Brâncoveanu, nu răsună tot aceeaș dulce limbă, ca în oricare biserică ortodoxă din România mare?

I. Târnăvă.

— O groaznică explozie în Varsovia. Sâmbăta în 13 Octomvrie în Varsovia, capitala Poloniei, s'a întâmplat o groaznică nenorocire. Pulberăria armatei a fost aruncată în vânt de către bolșevici ruși. Au murit sute de oameni, sunt mii de răniți și s'au dărâmat sute de case într'un cerc de 50 kilometri.

O înmormântare vrednică.

— Așezarea lângă părinții săi a fondatorului Dr. Cornel Păcurar-Bianu. — El a lăsat neamului opt sute mii de lei. —

Duminecă la amiazi, în 21 Octomvrie, în comuna frunțasă Făget, județul Târnava mică, s'a înmormântat cu mare pompă, Dr. Cornel Păcurar-Bianu.

Acest bărbat vrednic, născut în comuna Făget, a fost doctorul pe mare al României. A murit chiar în ziua de s. Paști, în anul 1920, în portul Pireu (Grecia) pe când se întorcea în România din Marsilia, pe vaporul „*Impăratul Traian*”.

Dorința lui din urmă a fost, ca să fie înmormântat în satul său, Făget, lângă mama sa și tatăl său.

Și acuma, după trei ani și jumătate „*Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român*” din Sibiu cu „*Academia română*” din București, i-au împlinit ultima dorință. L-au adus acasă din țara *Grecilor*, în satul unde s'a născut.

Acest vrednic bărbat întreaga sa avere de 800,000 Lei, a lăsat-o, ca din venitele ei să se deie ajutoare acelor fii de țărani, cari voiesc să se facă măiestri, neguțatori ori agricultori, (plugari cu carte).

Sicriul lui a sosit la gara Micăsasa, Sâmbătă în 20 Noemvrie, de unde pe un car împodobit cu verdeață și tras de 6 boi, a fost dus în comuna sa Făget. Aici, Duminecă la amiazi, lângă frumoasa biserică, i-s'a făcut cu mare pompă prohodul, în fața unui număr mare de domni, țărani, tineri și bătrâni; copii, femei și bărbați; veniți și din comunele din vecinătate, în frunte cu preoții lor.

Prohodul.

Rugăciunile de înmormântare le-au făcut 7 preoți: Dr. Ioan Bălan, Dr. Alexandru Rusu, canonicii din Blaj, protopopii: A. C. Domșa, Vasile Podoabă, preoții Lita, Mărginean și doi diaconi.

Cântările cele frumoase și jalnice de la înmormântare le-a cântat corul teologilor de la Seminarul din Blaj, sub conducerea profesorului de muzică, Dl Eugen Hopârtean.

Lângă sicriu au stat: Dnii Ioan F. Negruțiu, director și R. Simu, secretar, ca delegați ai Asociațiunii și câteva rudeni de ale repausatului.

După s. evanghelie, dl Dr. A. Rusu, a spus o predică foarte frumoasă, în care a arătat,

că ce om harnic și vrednic a fost doctorul Păcurar-Bianu. Cum a muncit o vieată întreagă, ca să ajute după moartea sa pe copiii plugarilor noștri...

După acestea, făcându-se rugăciuni și la mormântul preotului *Trif*, sicriul a fost dus în cimiterul comun, unde a fost așezat lângă sicriul mamei sale și al tatălui său.

La mormânt a vorbit protopopul din Hususău, Dl Vasile Podoabă. În cuvinte alese, în numele poporului din comuna Făget, mulțamește celor 24 blăjeni, preoților și poporului din comunele învecinate, cari au venit să deie mortului cinstea, ce se cuvine unui bărbat vrednic, cum a fost și doctorul Păcurar-Bianu.

Corul teologilor apoi a cântat cu multă duioșie, cântarea neuitatului nostru profesor de muzică, Iacob Mureșianu: „*Plâng, plâng și mă tânguesc, când gândesc la moarte*”...

Așa se înmormântează oamenii vrednici de amintire.

Un vechiu cunoscut.

Cum stă lumea și țara.

In țară la noi.

Din săptămâna trecută până când am încheiat noi gazeta, nu s'a întâmplat nimic deosebit în politică. Parlamentul a stat închis pentru plecarea Maiestății Sale Regelui la botezul dela Belgrad, care s'a făcut cu mare paradă. Tot din această cauză nu s'au făcut nici schimbările în guvern de cari era vorba. Miniștri sunt tot cei vechi, cu toate că sunt pețitori destui la celea două locuri ce-ar urma să se golească. Regele a sosit dela Belgrad numai Joi, deci, de se va face vre-o schimbare de miniștri, ea nu va fi mai curând decât Luni. Joi, în 25 Octomvrie, s'a deschis și Parlamentul.

Șpioni peste șpioni.

De curând poliția statului a pus mâna la Sibiu pe nește ofițeri sași cari se spune că făceau spionaj pentru unguri și germani. La câteva zile au mai fost arestați nește

tovarăși ai lor și la Brașov, tot Sași. Mai de curând ar fi prins așa ceva și la Cernăuți. Trist e că dintre cei arestați pentru spionaj, unii au fost ofițeri înalți în armata română! Una e mângâietor pentru țară, că între ofițerii trădători nu este nici un român.

Se înțelege, toți cei bănuiți de spionaj au fost duși la București sub pază grea și închiși la Văcărești.

In lumea largă.

Germania în pragul revoluției.

Au tot speculat Nemții dela război încoace, să iasă cât mai ușor din pacostea în care i-a înfundat Wilhelm cel fudul, dar în loc să-și ușureze soarta cad tot mai adânc. Vorba aluia: cine umblă cu tăcuri-păcuri și caută să se strecoare pe sub garduri, o dă prost. Așa au pățit-o Germanii. Astăzi ei n'au ce mânca și banii lor sunt nește fleanduri. De ce? Pentru că s'au pus, și după ce au fost bătuti, în poară cu biruitorii. Că ei nu plătesc pagubele, că nu pot, că n'au de unde... Inșă au avut bani cu ce să hrănească pe lucrătorii din Ruhr cari boiereau, până când Francezii le scoteau cărbunii din pământ. Așa că la urmă Germania a fost silită să strige: *bancrot* ca prăvălierii cei fără chiverniseală. Asta încă n'ar fi nimica, dar

e năcaz

că unele părți de țară din întinderea Germaniei, un fel de țărișoare chiar, ca Bavaria, de câtăva vreme încoace strigă, că ele nu se mai lasă duse de nas de cei dela Berlin, ca Stresemann, ci își vor vedea ele de nevoile lor. Ba mai mult: *Bavaria vrra să se rupă de Berlin!* Bavarezii au și ei un guvern al lor, care a trimis aspre împotriviri celui mare din Prusia. Se spune chiar că Bavarezii își gată trupele să plece cu ele spre Berlin, să facă ei rând acolo. Guvernul din Berlin

Foița „UNIRII POPORULUI”.

Insemnare din război.

Anul 1915, vara...

În satul resfirat pe valea lungă, pietroasă, e liniște și pace. Pace adâncă, grea. Nu se aude pic de vorbă, nici pe vale, nici prin grădini în sus, spre coaste. Nu adie nici vântul în dup'amiaza asta de vară. Si stau neclătiți și plopii dela moara lui Niculae Paseu din gura văii.

Ulițele sunt pustii. Abia la câteva porți, la Simion Florea în grui și la Culița lui Solomon, stau câțiva copilași cu fețe bălane și se uită în jos, pe vale, ca și când i-ar durea golul din sat și ar aștepta pe cineva să vie mai curând de pe-un drum îndepărtat. Traiduş, cănele la-țos al popii, stă trist la stălpul porții, cu capul pe labe. Rar își mișcă urechile late, alungând muște obraznice.

Coastele Stoianului încă sunt pustii. Tot așa Goră și Pedepșa, și Lunca. Numai pe cărarea spre Poieniță se vede urcând încet văduva lui Ion Bărdașul. Își duce vâcuța, pe Bălaia, la pășune, căci nu are cine să i-o ducă. Simion s'a dus și el. A trimis carte dela bătaie, din Polonia ruscască.

Sub sat, locurile lui Pascu sunt neogorite. Și schimbarea la față se apropie. Dintre feciorii lui unu' se bate cu teleianu la Doberdo, altu-i sub glie, la Stripa. De vre-o lună s'a dus la foș și Groza, sluga, cei cu piciorul cam strâmb. Iar de mai ține năpasta va trebui să se ducă și el, Pascu, bătrânul, obsitar de zece ani. Se duce bucuros, tot atâta. Numai de i-ar mai înceta săgetăturile prin șale, că nu se poate apleca să ieie nici un pai de jos.

E pustiu satul și abătut. S'au ascuns par'că și casele între frunzișul văratic al pomilor. Inșuși stântul soare, drăguțul, lucește duios peste nucii bătrâni din coasta bisericii. O lucire ca de plâns domol, tăcut...

Spre seară se mai mișcă satul totuș. Vin femei dela oraș, dela năcazuri și greutăți și coboară cărduri de capre dinspre stânci. Dela cancelaria satului pleacă măciucașul Ilie cu cărți multe la subsuoară.

Și, uite, mai pleacă cineva dela o casă. Dela casa lui Gheorghe Cloșca, copralul. O copilă speriată... Plânge. De ce plânge și de ce intră așa în fugă la Badiu Toma, vecinul?

— Of, neica Tomă, mama doarme și nu mai vrea să se scoale! Of, of...

Și Toma, vecinul, alargă la pridvorul de

blane bătrâne, scutură pe bolnava adormită, o strigă pe nume:

— Ană, trezește-te Ană! Ano-o-o...

Ana lui Gheorghe copralul doarme greu. Pe veci. Lui moș-Toma îi tot vine să înghită ceva, ca un nod greu, și nu știe, ce să spună celor trei copile, cari l-au încunjurat?

— Neică Tomă, de ce nu scoli pe mama? Spune-i să se scoale, că am venit cu vitele de la Goră. Și Rujana trebuie mulșă. Și nouă ni-e foame, neică Tomă. Mamă, măicuțo, scoală!

— Scoală măicuță!

Măicuța nu se mai scoală. Badiu Toma își face cruce, pune pălăria alături și cu capul gol, pleacă la popa. Apoi la clopotarul Vasile.

Și, în asfințit de soare, peste satul apăsai par'că de-o cumplită povară, se infiripă jalnic glas de clopot: *ting-lang-lang, ting-lang-lang...*

A murit de-o boală scurtă Ana lui Gheorghe copralul, care se bate de-un an cu Sârbul și cu Muscanul, cu doi feciori pe lângă dânsul. A murit Ana. Trei copile plâng aici acasă. Iar trei cătane se bat undeva departe, peste văi și munți necunosești.

A. Melin.

a dat și el o proclamație către poporul german, în care face spume la gură contra bavarezilor. Sfadă și soârba mare.

De unde soârba asta?

Intr'adevăr îți vine să te întreb, cum se poate să se hărăie Nemții ei între ei? Păi, treaba vine deaceolo, că cei dela Berlin sunt partizani ai republicei, sunt, chipurile, democrați, cărora nu le mai trebuie nici să audă de reinvierea vremurilor când Germania avea un împărat ca Wilhelm, pe când Bavarezii sunt din aluatul cel vechiu și ei cred că Germania niciodată nu se va putea feri fără împărat. Aicea-i buba. Unii nici să n'audă de împărat, alții mor de dorul lui. Și gata revoluția!

Încă una.

Pe când guvernul din Berlin caută să se descurce cu Bavarezii, iată că vine o altă țărișoară din trupul Germaniei, anume Renania, (hotărășă cu Franța și Belgia) și într'o bună dimineață se proclamă republică de sine stătătoare! Zice: nu mai vreau să știu de Reich (legătura țărișoarelor germane, țara cea mare), ci eu mă simt vrednică să-mi conduc soarta singură! Zis și făcut: încă în aceeași zi steaguri renane pe toate casele țării și guvern de sine stătător. Poliția nemțescă n'a făcut nici o mișcare... Nici n'a cutezat? Cine știe.

Fapt e până acum: că țara Nemților prinde a se fărâmiți. Atâta știm deocamdată.

Ce zice vecinii? Și ce zice Europa?

Când se petrec lucruri așa de mari într'o țară, de obicei nici vecinii nu dorm pe dungă, ci stau pânditori la pârlez. Deocamdată spun telegramele, că Rușii bolșevici stau mai încordați la ce se întâmplă în Germania. Ei, la caz că ar fi vorba să iasă Bavarezii biruitori, adecă partizanii împărătești, sunt gata să sară în horă cu armele în mâni, ca să apere... democrația! Dacă s'ar mișca Rușii cu oștile spre Germania, ar fi pricina gata: Europa n'ar sta nici ea cu mâinile în sân și focul s'ar aprinde ca la o comandă! Se șoptește că Polonii ar fi și gata de luptă. Diplomații țărilor au zile grele acum.

Dar să nu se sperie nime încă. Deocamdată furtuna clocotește numai în cazanul Nemților și poate că nu va ajunge treaba la mai mult.

— **Scumpetea în Blaj.** Pretutindena e mare scumpetea, dar Blajul e unul dintre cele mai scumpe orașe ale României. Până când pretutindena carnea de vită este 16—18 lei, la noi se plătește cu 20 lei. Zahărul prin alte orașe e cu 32—34 lei, la noi 38—40. Și cereați orice marfă și vă veți convinge că la Blaj este mai pipărată. Să nu se mire apoi părinții, dacă cortelele și mâncarea copiilor de școală tot la noi sunt mai scumpe decât ori unde. Bagsamă n-are cine se îngriji de Blajul nostru.

Grăunțe sufletești.

Îndemnul la rău.

Fiindcă nimenea nu se îndoiește, că omorul este un păcat foarte mare, chiar strigător la ceriuri, nici nu avem de gând să vorbim mult despre el. Și copiii știu din catehism, că sângele lui Abel a strigat la ceriuri după răzbunare.

Un păcat cu mult mai mare este însă acela, când cineva, nimicește viața sufletească a cuiva fie prin îndemn la rău, fie prin suinteață.

Dacă îl sfătuești pe deaproapele tău, să facă răul, ești ucigașul lui, zice sfântul Augustin. Intr'adevăr că păcatul seducerii (așa se numește adecă păcatul acela, prin care te nizești să-l aduci pe cineva la păcat) este mai mare decât omorul, pentru că sufletul este mai scump decât trupul. Dacă vei ucide pe o sută de oameni, n'ai făcut așa păcat mare, că dacă ai sedus un singur suflet. Și dacă sângele cel vărsat al lui Abel strigă după răzbunare la ceriuri, cu cât mai tare va striga împotriva ucigașului său sângele sufletului celui pierdut și ajuns în iad? Și e păcat mare seducerea și pentru că unul, care este stricat' strică și pe ceilalți. Precum cu răma prinsă ademeniști un pește nou, tot așa și cu omul stricat strici încă pe unul sau chiar pe mai mulți. Asemenea este omul sedus și stricat unui puvoi, care se face tot mai mare, cu cât se depărtează mai tare de vârful dealului.

Cel dintâi îndemn la rău a fost al Evei, care l-a făcut pe Adam să păcătuiască. Seducătorul asemenea este diavolului, care prin șiretenia sa i-a făcut pe Adam și pe Eva să păcătuiască. Seducătorul este șiret ca pescarul, care pune răma în unghia și astfel ademeniște peștii, ori ca prințătorul de pasări, care prinde păsările cu grâu legat de ațucă ori așezat sub coșarcă. Pe sfinții martiri încercat-au păgâni să-i ademenească la părăsirea credinții și la călcarea poruncilor dumnezeiești prin vorbe meștugite, prin făgăduințe, apoi prin amenințări și prin chinuri, ei însă au rămas neînduplecați și mai bucuroși au murit decât să păcătuiască.

Seducător este și cel ce sfătuește pe altul, să nu facă un lucru bun. De pildă, câți oameni nu sunt, cari împiedecă pe alții să îndeplinească o faptă bună!

Dară cele mai dese păcate se fac în privința aceasta prin îndemnare la o viață păcătoasă și necinstită. Câte fete de ale noastre nu au apucat pe mâinile astorfel de oameni, cari le-au rupt haina curată a verguriei! Mai cu samă servitoarele de pe la orașe se nefericesc foarte ușor, pentru că n-are cine le purta de grijă. Ce să zicem de cele ce merg la orașe mari, dar mai ales la București? Foarte rar se întâmplă, ca servitoarele dela orașele mari să rămână cinstite. Sunt adecă acolo oameni, cari n-au altă măiestrie, decât să vândă verguria fetelor noastre. Le făgăduiesc marea cu sarea, le duc la cinematografe ori la teatre, la crășme și la alte locuri de petrecere și nu se dau bătăuți până nu le răpesc ori ei verguria, ori apoi le vând altora.

De aceea sfătuim noi pe părinții fetelor noastre, să nu le lase ca servitoare la orașe mari, iar dacă n'au încătrău, să le dea în sama unei familii cinstite, precum și preotului nostru de acolo. La București avem pe Păr. protopop Gheorghe Dănilă, un vechiu colaborator al gazetei noastre, care se îngrijește de toți credincioșii săi, și este atât de fericit, când cineva îl întreabă de sfat. Sf. Sa vă va ști spune, unde să vă dați fetele, dacă voți să le dați tocmai la București. Noi însă suntem de părerea, că

mai bine să capete cu câțiva lei mai puțin pe lună și să rămână curate, decât întors. Cumpăniți bine cele scrise aici și gândiți-vă, că sunteți răspunzători nu numai pentru trupurile dar mai cu samă pentru sufletele copiilor vostri.

Știrile săptămânei.

Pentru luminarea poporului. Dl. avocat Dr. Ioan Bianu din Blaj a cinstit pentru fondul de susținere al gazetei 50 lei. îi mulțămim din inimă.

— **Târguri de țară.** 29 Octombrie: Marpod, 30 Borgo-Prund, Chiochiș, Deva, 31 Agârbiciu, Bandul de Câmpie, Nadeșul săsesc. 1 Noiembrie: Draos, Sângiorgiul săsesc. 2 Arad, Berchez, Cluj. 3 Ticușul săsesc, Zeteleaca, 4 Câmpeni, Făget, Iernut, Sighișoara.

— **Maiestatea Sa Regele pentru studenți.** Cu ocazia vizitei sale la Iași, M. S. Regele Ferdinand a făgăduit că va face un lăcaș, în care să fie sălășluiți și hrăniți studenții săraci dela universitatea din Iași.

— **Cum se câștigă credincioșii în altă parte.** Păr. Iuliu Olariu, preotul neunit din Pojorta (Banat) a trecut nu de mult la biserica unită. Credincioșii săi, cari bagsamă ținneau mult la preotul lor, s'au hotărât și ei să facă acelaș lucru. Protopopul a făcut însă arătare la prefectură, care a trimis jandarmi în parohie, iar aceștia prin mijloace nu tocmai bisericesti i-au făcut pe credincioși să iscă-

lească o scrisoare, prin care declară că ei nu trec la biserica unită. S'au aflat însă și oameni de aceia, cari le-au declarat jandarmilor, că peste sufletul lor singur Dumnezeu poruncește. Atunci jandarmii i-au amenințat, că vor fi trimiși în Ungaria ca niște trădători de neam. Dar oamenii nu s'au înfricat nici de aceasta. Atunci s'au apucat și i-au citat pe la pretore și primpretore, pe la subprefect și prefect și bieții oameni nu mai au o zi bună pentru că au îndrăzit să-și mărturisească convingerile.

— **O altă ispravă a bolșevicilor.** Bolșevicii ruși au făcut revoluție bolșevică în Bulgaria. Urmarea a fost, că zece mii de oameni au fost omorâți și mai multe zeci de mii răniți.

— **Donă boli cari se țin una după alta.** În orașul Dej, și încă într'un sat din apropiere, a dat boala de gură și de unghii în vite. Înainte de-a se ivi beteșugul vitelor, fusese holera în galițe, prăpădindu-se mulțime dintr'ânsele. Oamenii se miră că alte dați vitele boliau mai întâi, și numai după aceea urmau galițele cu holera lor. De astă dată au fost însă orătâniile mai grăbite. Fapt e însă, că ori de câteori era boală de vite trebuia să fie îndată și de galițe. Așa că pare a fi vre-o legătură între acestea două beteșuguri primejdioase.

— **Contrabandă de ouă.** Comerțianții Solomon și Weinberger (din neamul lui Izrail) din Turda, au voit să treacă în Ungaria 50 de mii de ouă pachetate în lăzi, și ascunse în mai multe vagoane cu scânduri. Au fost prinși și pedepsiți cu 400 de mii de lei.

— **Bani noi în America.** În America se tipăresc bani noi, și anume de câte unu, cinci, zece și douăzeci de dolari. Facem deci atenție pe cetitorii noștri, cari au dolari americani, să grijască să și-i schimbe din bună vreme pe cei vechi, nu cumva să rămână de pagubă. Bani cei noi încă nu s'au pus în circulație. Dolarul se plătește astăzi la București cu 216 lei.

— **Botezul dela curtea din Belgrad.** Duminecă în 21. Octombrie s'a făcut în Belgrad, capitala Sârbiei, botezul principelui moștenitor. Naș a fost principele moștenitor al Angliei. Copilul a fost înfășat și desfășat de M. S. Sa Regina României și de Alțeta Sa Regală Principesa Elena, soția moștenitorului nostru de tron.

A doua zi s'a ținut cununia principelui Paul al Iugoslaviei cu Principesa Olga a Greciei, sora soției moștenitorului nostru de tron.

Să nu uita iubiiții noștri cetitori că față de începutul anului abonamentul s'a ridicat cu 10 lei. Cine nu i-a trimis încă, e rugat să nu-i mai amâne!

— **O pâne un miliard de mărci.** În țara nemțască banii au ajuns de toată bajocura. La Berlin o pâne costă un miliard, zi una mie milioane de mărci.

— **Cum și-a scăpat o femeie soțul dela moartea sigură.** Antonie Charles, mare proprietar din Falicon (Franța) s'a rănit greu la un picior, fiind la vânatoare. Adus acasă medicii i-au tăiat piciorul. Dară, spre marea surprindere a medicilor, sângele țisnea atât de puternic din rană încât bietul om era pe sfârșite. Atunci un medic îi spune soției bolnavului, că nu-l mai poate scăpa nimic, cel mult dacă s'ar afla cineva care să-i imprumute sângele său. Soția credincioasă n-a mai stat nici o clipă la chibzuială, l-a rugat pe medic să-i scoată sângele de lipsă și, după ce i-s'a luat peste un litru de sânge, și-a scăpat bărbatul de moartea sigură.

14 milioane. Mare număr, nu-i așa? Ei bine, acesta este, după o carte nouă americană, numărul celor morți în marele război. 14 milioane oameni, adică 140 de sute de mii!

392 kilometri pe ceas. Asta e cea mai mare vitează cu care a sburat până acum vre-un aeroplan. Locotenentul american Williams a făcut adică 200 kilometri în 30 de minute și 36 secunde, ceea ce corespunde la 392 kilometri pe ceas.

— **Gazetă nouă.** Incepând cu ziua de 17 Octombrie apare la București zilnic un mare ziar al partidului național român având numirea de »România«. Abonamentul este de 500 lei la an. Îi dorim viață îndelungată și fericită.

— **Grozava moarte a unei femei.** De curând s'a descoperit în orașele săsești din Ardeal o mare conjurație de spionaj împotriva țării noastre, făcută de mai mulți ofițeri sași din armata română în favorul Ungariei, Germaniei și a Rusiei. Toți au fost prinși și duși în temnițele cele mari din București. Intre ei se află și maiorul Ciaikovski. Soția sa a venit zilele trecute la București, ca să vadă ce e cu bărbatul ei. Văzând, că nu mai este scăpare pentru el, s'a aruncat din etajul al treilea și a murit numai decât.

— **Alt spionaj descoperit în Bucovina.** La Cernăuți au fost arestați mai mulți civili și militari, cari făceau spionaj în favorul Rusiei. Au fost duși și ei la București, după ce s'a constatat că lucrau pe o mână cu altă bandă de spioni din Polonia.

— **Trenuri atacate cu pietri.** De o vreme încoace o samă de derbedei se îndelnicesc cu „meseria“ de a ataca cu pietri trenurile. În săptămâna trecută au atacat trenul

accelerat Nr. 30 între stațiile Bistrița—Năsăud, apoi trenul personal Nr. 53 pe podul Siret, când au rănit greu la cap pe profesorul universitar Alexandru Obreja, spargându-i capul.

— **Prețul piețelor.** *Bucate.* 100 kilograme = 1 majă metrică. Grâul 450—480 lei; orzul 380—450, ovăsul 350—400; cucuruzul 380—420; crumpenele 120—140; tărâțele 230—250 lei.

Nutrețul. Fânul 120—130 lei maza.

Vitele de tăiat. Boii 14—22 lei kilogramul în viață; vacile 12—15 lei; vițelii 12—18; porcii 26—32;

Carnea de vită 16—24 lei; de porc 32—36; de oaie 18—26; slămina 50—60; unsearea 65—70; ouăle 1—1'30 lei bucata.

Vite de jug și de prăsilă. O păreche de boi 18,000—24,000; un cal 8000—12,000; vaci de lapte 8000—10,000; vaci de jug 6000—8000.

Vinurile. Vin vechiu litrul 10—15 lei; mustul 6—10 lei.

Nr. 170.

execuțional 1923.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul executor judiciar, aduc la cunoștința publică, în sensul legii, articolului XL din 1881 § 102 resp. XLI din 1908 § 19, cumcă lucrurile următoare: o trăsură și o vacă galbină, cari în urma decisiului Nr. 1559/7 din anul 1923 al judecătorei de ocol din Blaj s'au executat în comuna Cenade în favorul executorului Dr. Béla Dániel repr. prin avocatul Dr. Béla Dániel împotriva executorului locuitor din comuna Cenade pentru încassarea capitalului de 259 Lei 50 b., și acces. prin execuție de acoperire și cari s'au prețuit în 9000 Lei — b., se vor vinde prin licitație publică. Pentru efectuarea acestei licitații, pe baza decisiului Nr. G 2015—1923 al judecătorei de ocol din Blaj se fixează termenul pe 10 Noembrie anul 1923 la orele 11 a. m. în comuna Cenade și toți cari au voie de a cumpăra sunt invitați prin acest edict cu observarea aceea, că lucrurile sus amintite vor fi vândute în sensul legii XL din 1881 § 107 și 108 celor cari dau mai mult, pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare. Pretenziunea care e de încassat face 259 Lei 50 bani capital, dobânzile cu — % socotind din iar speșele

până acum staverite de 408 Lei 35 bani. Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost executate și de alții și aceștia și-ar fi câștigat dreptul de acoperire, licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora, în sensul articolului LX din 1881 § 102. — Dat în Blaj, la 13 Octombrie 1923. *Niculae Baciu*, executor judecătoresc de ocol.

(64) 1-1.

Nr. 166

execuțional 1923.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul executor judiciar aduc la cunoștința publică, în sensul legii articolul XL din 1881 § 102 respective XLI din 1908 § 19: cumcă lucrurile următoare: cal, căruță și porci, cari în urma decisiului Nr. 1212 și C 228 din anul 1921 al judecătorei de ocol din Blaj s'au executat în com. Bucerdea-grănoasă în favorul executorilor Ana Vancea n. Grama și S. Toth, repr. prin avocat Dr. Béla Dániel și L. Enyedi împotriva executorului locuitor din Bucerdea-grănoasă pentru încassarea capitalului de 517+500 Lei — b. și acces. prin execuție de acoperire și cari s'au prețuit în 6800 Lei — b., se vor vinde prin licitație publică. Pentru efectuarea acestei licitații, pe baza decisiului Nr. G 2253 și C 2457 —1921 al judecătorei de ocol din Blaj se fixează termenul pe 5 Noembrie anul 1923 la orele 5 d. m. în comuna Bucerdea-grănoasă și toți cari au voie de a cumpăra sunt invitați prin acest edict cu observarea aceea, că lucrurile susamintite vor fi vândute în sensul Legii XL din 1881 § 107 și 108 celor cari dau mai mult, pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare. Pretenziunea care e de încassat face 517+500 Lei — bani capital, dobânzile cu 5% socotind din 14/V—și 26/I—1921, iar speșele până acum staverite de 398+335 Lei 40+55 bani. Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost executate și de alții și aceștia și-ar fi câștigat dreptul de acoperire, licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora în sensul articolului LX din 1881 § 102. — Dat în Blaj, la 10 Octombrie 1923. *Niculae Baciu*, executor judecătoresc de ocol.

(65) 1-1.

Redactor responsabil IULIU MAIOR.

Frați săteni, foaia voastră e:

„UNIREA POPORULUI“

BANCA CENTRALA

PENTRU INDUSTRIE ȘI COMERT S. A. IN CLUJ.

Capital: Lei 50.000.000 — 18.000.000 — Lei Rezerve.

Depuneri pe libel Lei 125.000.000 — în trei ani!

Banca Centrală, Filiala—Alba-Iulia,
Banca Centrală, Filiala—Arad,
Banca Centrală, Filiala—Bistrița,
Banca Centrală, Filiala—Hateg
Banca Centrală, Filiala—Oradea-mare,
Banca Centrală, Filiala—Sibiu,
Banca Centrală, Filiala—Turda,

primesc și fructifică totdeauna mai favorabil

DEPUNERILE

pe LIBEL și în CONT-CURENT

și plătesc darea către stat din al său.

Depunerile la vedere le fructifică cu 5½% netto.

Depunerile pe termen fix de ½ an cu 6%—7% netto.

Depunerile pe timp mai lung și în sume mai mari, apoi fonduri comunale, bisericesti, școlare, etc., fructifică în condițiuni speciale.

Adresați-Vă la BANCA CENTRALĂ, SECȚIA AMERICANĂ, în Cluj și la Filialele sale cu: Dollari, cecuri, drafturi și cu asigurate americane.

Serviciu prompt și culant. — Corespondență în toate limbile.

Cumpărați acții dela Banca Centrală din Cluj.

(66) 1-6